

Bruxelles, 7. lipnja 2024.
(OR. en)

7711/24

Međuinstitucijski predmet:
2024/0037 (NLE)
2024/0038 (NLE)

RECH 124
COTRA 24

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Sporazum između Europske unije, s jedne strane, i Kanade, s druge strane,
o sudjelovanju Kanade u programima Unije

SPORAZUM
IZMEĐU EUROPSKE UNIJE, S JEDNE STRANE,
I KANADE, S DRUGE STRANE,
O SUDJELOVANJU KANADE
U PROGRAMIMA UNIJE

Europska unija, dalje u tekstu „Unija”,

s jedne strane,

i

Kanada,

s druge strane,

dalje u tekstu zajednički „stranke”,

ŽELEĆI uspostaviti trajan okvir za suradnju između stranaka s jasnim uvjetima sudjelovanja Kanade u programima ili aktivnostima Unije kao i mehanizam kojim se olakšava to sudjelovanje u pojedinačnim programima ili aktivnostima Unije;

UZIMAJUĆI U OBZIR zajedničke ciljeve, vrijednosti i čvrste veze stranaka, koje su u prošlosti uspostavljene Sveobuhvatnim gospodarskim i trgovinskim sporazumom (CETA) između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane, sastavljenim u Bruxellesu 30. listopada 2016., Sporazumom o strateškom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Kanade, s druge strane, sastavljenim u Bruxellesu 30. listopada 2016., i Sporazumom o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji između Europske zajednice i Kanade, sastavljenim u Halifaxu 17. lipnja 1995., kako je izmijenjen, te prepoznajući zajedničku želju stranaka da nastave razvijati, jačati, poticati i produbljivati svoje odnose i suradnju u tom području;

PREPOZNAJUĆI ključnu važnost zajedničkih temeljnih vrijednosti i načela na kojima se temelji međunarodna suradnja između stranaka u području istraživanja i inovacija, kao što su etika i integritet u istraživanju, rodna ravnopravnost i jednake mogućnosti, te zajedničkog cilja stranaka da potiču i olakšavaju suradnju među organizacijama u području istraživanja i inovacija, uključujući sveučilišta, te razmjenu najboljih praksi i privlačnih istraživačkih karijera, olakšavaju prekograničnu i međusektorsku mobilnost istraživača, potiču slobodan protok znanstvenih spoznaja i inovacija, promiču poštovanje akademskih sloboda i sloboda znanstvenog istraživanja, podupiru znanstveno obrazovanje i komunikacijske aktivnosti;

POTVRĐUJUĆI namjeru stranaka da međusobno surađuju i doprinose istraživačkim i inovacijskim aktivnostima te misijama Unije čiji je cilj podupiranje i jačanje istraživačkih kapaciteta kako bi se suočile s globalnim izazovima i produbile svoju industrijsku konkurentnost te, s druge strane, postigle transformativni i sustavni učinak za svoja društva radi podrške ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda (UN), koje su korisne za obje stranke;

UZIMAJUĆI U OBZIR nastojanja Unije da udruživanjem snaga s međunarodnim partnerima predvodi odgovore na globalne izazove u skladu s akcijskim planom za ljude, planet i blagostanje iz rezolucije Opće skupštine UN-a A/RES/70/1 od 25. rujna 2015. naslovljene „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.” i potvrđujući da su istraživanja i inovacije glavni pokretači i ključna sredstva za održiv razvoj temeljen na inovacijama te za gospodarsku konkurentnost i privlačnost;

BUDUĆI DA su Kanada i Unija strateški partneri, koji odlučuju surađivati u područjima znanosti, istraživanja i inovacija uz uzajamno poštovanje duboke predanosti druge strane istraživačkoj izvrsnosti i pronalasku inovativnih načina za rješavanje globalnih pitanja;

POTVRĐUJUĆI namjeru stranaka da izrade okvir kojim se jačaju aktivnosti suradnje, poštujući pritom međusobno domaći pristup razvoju i praćenju istraživačkih i inovacijskih programa ili aktivnosti, kao i provođenju preispitivanja, revizija i istraga u skladu s načelima proporcionalnosti, dobre vjere i nediskriminacije;

BUDUĆI DA je Okvirni program Unije za istraživanja i inovacije Obzor Europa (2021. – 2027.) (dalje u tekstu „program Obzor Europa”) uspostavljen Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća¹;

PREPOZNAJUĆI temeljna načela utvrđena Uredbom (EU) 2021/695;

ISTIČUĆI ulogu europskih partnerstava predviđenih programom Obzor Europa u rješavanju nekih od gorućih problema Europe zajedničkim istraživačkim i inovacijskim inicijativama kojima se znatno pridonosi onim prioritetima Unije u području istraživanja i inovacija za koje su potrebne kritična masa i dugoročna vizija te ističući važnost sudjelovanja pridruženih zemalja u tim partnerstvima;

PREPOZNAJUĆI da bi uzajamno sudjelovanje u programima za istraživanja i inovacije trebalo donijeti obostranu korist; i pritom potvrđujući da svaka stranka zadržava svoja prava da ograniči ili uvjetuje sudjelovanje u svojim programima za istraživanja i inovacije, među ostalim posebno kad je riječ o djelovanjima povezanim sa strateškom imovinom, interesima, autonomijom ili sigurnošću,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

¹ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL EU L 170, 12.5.2021., str. 1.).

ČLANAK 1.

Predmet

Ovim Sporazumom utvrđuju se uvjeti koji se primjenjuju na sudjelovanje Kanade u bilo kojem programu ili aktivnosti Unije koji su obuhvaćeni protokolom uz ovaj Sporazum.

ČLANAK 2.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „temeljni akt” znači:
 - i. pravni akt jedne ili više institucija Unije, osim preporuka i mišljenja, kojim se uspostavlja program te kojim se predviđa pravna osnova za djelovanje ili izvršenje odgovarajućih rashoda unesenih u proračun Unije ili izvršenje proračunskog jamstva ili financijske pomoći potpomognutih iz proračuna Unije, uključujući sve izmjene i sve relevantne akte neke od institucija Unije kojima se dopunjuje ili provodi taj akt, osim onih kojima se donose programi rada; ili
 - ii. pravni akt jedne ili više institucija Unije, osim preporuka ili mišljenja, kojim se uspostavlja aktivnost, osim programa, koja se financira iz proračuna Unije, uključujući sve izmjene i sve relevantne akte neke od institucija Unije kojima se dopunjuje ili provodi taj akt, osim onih kojima se donose programi rada;

2. „sporazum o financiranju” znači sporazumi koji se odnose na programe ili aktivnosti Unije u okviru protokola uz ovaj Sporazum u kojima sudjeluje Kanada, a kojima se izvršavaju sredstva Unije, kao što su sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava, sporazumi o doprinosu, okvirni sporazumi o financijskom partnerstvu, sporazumi o financiranju i sporazumi o jamstvu;
3. „ostala pravila koja se odnose na provedbu programa ili aktivnosti Unije” znači pravila utvrđena u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Financijska uredba”) koja se primjenjuju na opći proračun Unije, i u programu rada ili pozivima ili drugim Unijinim postupcima dodjele;
4. „Unijin postupak dodjele” znači postupak dodjele financijskih sredstava Unije koji pokreće Unija ili osobe ili subjekti kojima je povjereno izvršenje sredstava Unije;
5. „subjekt iz Kanade” znači svaka fizička ili pravna osoba koja boravi ili ima poslovni nastan u Kanadi ili koja je Vlada Kanade ili vlada pokrajine ili državnog područja Kanade, a koja sudjeluje u aktivnostima programa ili aktivnosti Unije u skladu s temeljnim aktom;
6. „otvorena znanost” znači pristup znanstvenom procesu koji se temelji na suradnji, alatima i širenju znanja, s otvorenim pristupom znanstvenim publikacijama koje proizlaze iz istraživanja financiranih u okviru programa Obzor Europa. Otvoreni pristup primjenjuje se uz potpuno poštovanje privatnosti, sigurnosti, etičkih pitanja i odgovarajuće zaštite intelektualnog vlasništva, u skladu s načelom „otvoreni koliko je to moguće, zatvoreni koliko je to potrebno”. Istraživačkim podacima upravlja se u skladu s načelima „vidljivosti”, „dostupnosti”, „interoperabilnosti” i „ponovne upotrebljivosti” („načela FAIR”).

¹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL EU L 193, 30.7.2018., str. 1.).

ČLANAK 3.

Uspostavljanje sudjelovanja

1. Kanada smije sudjelovati u programima ili aktivnostima Unije ili njihovim dijelovima koji su otvoreni za sudjelovanje Kanade te im pridonositi u skladu s temeljnim aktima i kako je uređeno protokolima uz ovaj Sporazum.
2. Posebni uvjeti sudjelovanja Kanade u određenom programu ili aktivnosti Unije utvrđuju se u jednom ili više protokola uz ovaj Sporazum, koji se mogu donijeti i izmijeniti odlukom Zajedničkog odbora u skladu s člankom 16.
3. Posebni uvjeti sudjelovanja Kanade u programu Obzor Europa utvrđeni su u Protokolu o pridruživanju Kanade Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor Europa (2021. – 2027.) (dalje u tekstu „Protokol o pridruživanju Kanade programu Obzor Europa”).
4. U protokolima uz ovaj Sporazum:
 - (a) utvrđuje se programi ili aktivnosti Unije ili njihovi dijelovi u kojima sudjeluje Kanada;
 - (b) utvrđuje se trajanje sudjelovanja Kanade, koje se odnosi na razdoblje tijekom kojeg Kanada i subjekti iz Kanade mogu podnijeti zahtjev za dobivanje financijskih sredstava Unije ili im se može povjeriti izvršenje sredstava Unije;

- (c) utvrđuju se posebni uvjeti sudjelovanja Kanade i subjekata iz Kanade, uključujući posebne modalitete za provedbu financijskih uvjeta utvrđenih u člancima 6. i 7. ovog Sporazuma, i, ako je primjenjivo, posebne modalitete ili mehanizma ispravljanja iz članka 8. ovog Sporazuma i uvjete sudjelovanja u strukturama koje su uspostavljene za potrebe provedbe tih programa ili aktivnosti Unije; i
- (d) prema potrebi, utvrđuje se iznos financijskog doprinosa Kanade programu Unije koji se provodi financijskim instrumentom ili proračunskim jamstvom.

5. Uvjeti iz stavka 4. točke (c) ovog članka moraju biti u skladu s ovim Sporazumom te temeljnim aktima i aktima jedne ili više institucija Unije kojima se uspostavljaju te strukture.

ČLANAK 4.

Usklađenost s pravilima programa ili aktivnosti Unije

1. Kanada sudjeluje u programima ili aktivnostima Unije ili njihovim dijelovima obuhvaćenima protokolima uz ovaj Sporazum u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom Sporazumu i protokolima uz ovaj Sporazum, u temeljnim aktima i u ostalim pravilima koja se odnose na provedbu programa ili aktivnosti Unije.
2. Uvjeti iz stavka 1. ovog članka uključuju:
 - (a) prihvatljivost subjekata iz Kanade i sve druge uvjete prihvatljivosti povezane s Kanadom, posebno u pogledu podrijetla, mjesta obavljanja djelatnosti ili državljanstva; i
 - (b) uvjete koji se primjenjuju na podnošenje, procjenu i odabir zahtjeva te na provedbu djelovanja prihvatljivih subjekata iz Kanade.

3. Uvjeti iz stavka 2. točke (b) ovog članka moraju biti jednaki onima koji se primjenjuju na prihvatljive subjekte iz država članica Unije, uključujući poštovanje Unijinih mjera ograničavanja donesenih na temelju Ugovora o Europskoj uniji ili Ugovora o funkcioniranju Europske unije, osim ako je drukčije predviđeno u uvjetima iz stavka 1. ovog članka.

ČLANAK 5.

Sudjelovanje Kanade u upravljanju programima ili aktivnostima Unije

1. Predstavnici ili stručnjaci iz Kanade ili stručnjaci koje je Kanada imenovala smiju sudjelovati kao promatrači u odborima, na sastancima stručne skupine ili drugim sličnim sastancima na kojima sudjeluju predstavnici ili stručnjaci iz država članica Unije (dalje u tekstu: „države članice“), ili stručnjaci koje su imenovala države članice, a koji pomažu Europskoj komisiji u provedbi i upravljanju programima ili aktivnostima Unije ili njihovim dijelovima u kojima Kanada sudjeluje u skladu s člankom 3. ovog Sporazuma, ili ih je Europska komisija uspostavila za provedbu prava Unije u vezi s tim programima ili aktivnostima Unije ili njihovim dijelovima, osim ako se ti sastanci odnose na pitanja namijenjena samo državama članicama ili povezana s programom ili aktivnošću Unije ili njihovim dijelovima u kojima Kanada ne sudjeluje. Predstavnici ili stručnjaci iz Kanade ili stručnjaci koje je Kanada imenovala ne smiju prisustvovati glasovanju. Kanadu obavješćuje se o rezultatu glasovanja.

2. Ako se stručnjaci ili evaluatori ne imenuju na temelju državljanstva, ono ne može biti razlog isključivanja stručnjaka ili evaluatora koji su državljani Kanade.

3. Podložno stavku 1. ovog članka, sudjelovanje predstavnika Kanade na sastancima iz stavka 1. ili na drugim sastancima koji se odnose na provedbu programa ili aktivnosti Unije uređeno je istim pravilima i postupcima kao onima koji se primjenjuju na predstavnike država članica, s obzirom na pravo na riječ, primanje informacija i dokumentacije, osim ako su povezani s pitanjima namijenjenima samo za države članice ili s programom ili aktivnošću Unije ili njihovim dijelovima u kojima Kanada ne sudjeluje. Protokolima uz ovaj Sporazum mogu se utvrditi daljnje modalitete za nadoknadu putnih troškova i troškova boravka.

4. Protokolima uz ovaj Sporazum mogu se utvrditi daljnji modaliteti za sudjelovanje stručnjaka, kao i za sudjelovanje Kanade, u upravnim odborima i strukturama uspostavljenima radi provedbe programa ili aktivnosti Unije definiranih u relevantnim protokolima.

ČLANAK 6.

Financijski uvjeti

1. Sudjelovanje Kanade i subjekata iz Kanade u programima ili aktivnostima Unije ili njihovim dijelovima ovisi o financijskom doprinosu Kanade odgovarajućim sredstvima u okviru općeg proračuna Unije (dalje u tekstu „proračun Unije”).

2. Za svaki program ili aktivnost Unije ili njihove dijelove financijski doprinos iz stavka 1. ovog članka zbroj je:

- (a) operativnog doprinosa; i
- (b) naknade za sudjelovanje.

3. Financijski doprinos godišnje je plaćanje koje se izvršava u jednom ili više obroka.
4. Ne dovodeći u pitanje stavak 9. ovog članka ni članak 7., naknada za sudjelovanje iznosi 4 % godišnjeg operativnog doprinosa i ne podliježe retroaktivnim prilagodbama. Zajednički odbor može od 2028. prilagođavati iznos naknade za sudjelovanje.
5. Operativni doprinos pokriva operativne rashode i rashode za potporu te se u okviru odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i za plaćanje dodaje iznosima unesenima u proračun Unije koji je konačno donesen za programe ili aktivnosti Unije ili njihove dijelove, i uvećanima, prema potrebi, za vanjske namjenske prihode koji ne proizlaze iz financijskih doprinosa drugih donatora programima ili aktivnostima Unije, obuhvaćenim relevantnim protokolima uz ovaj Sporazum.
6. Operativni doprinos temelji se na ključu za uplatu doprinosa koji se definira kao omjer bruto domaćeg proizvoda (BDP) Kanade po tržišnim cijenama i BDP-a Unije po tržišnim cijenama. BDP-ove po tržišnim cijenama koje treba primijeniti utvrđuju posebne službe Europske komisije na temelju najnovijih statističkih podataka raspoloživih za proračunske izračune u godini koja prethodi godini dospijeca godišnjeg plaćanja. Prilagodbe ovog ključa za uplatu doprinosa mogu se utvrditi u relevantnim protokolima uz ovaj Sporazum. Prilagodbe se mogu razlikovati od godine do godine i mogu se izraziti kao koeficijent.
7. Operativni doprinos temelji se na primjeni ključa za uplatu doprinosa na početna odobrena sredstva za preuzimanje obveza uvećana kako je opisano u stavku 5. ovog članka i unesena u proračun Unije koji je konačno donesen za relevantnu godinu za financiranje programa ili aktivnosti Unije ili njihovih dijelova u kojima sudjeluje Kanada.
8. Odstupajući od stavaka 6. i 7., godišnji operativni doprinos Kanade programu Obzor Europa za godine od 2024. do 2027. utvrđuje se u fiksnim iznosima utvrđenima u Prilogu I. Protokolu o pridruživanju Kanade programu Obzor Europa.

9. Naknada za sudjelovanje iz stavka 2. točke (b) ovog članka utvrđuje se sljedećim postocima za razdoblje od 2024. do 2027.:

- 2024.: 2 %,
- 2025.: 2,5 %,
- 2026.: 3 %,
- 2027.: 4 %.

10. Unija Kanadi na zahtjev dostavlja informacije u vezi s njezinim financijskim doprinosom kako su uključene u informacije povezane s proračunom, računovodstvom, uspješnosti i evaluacijom koje se dostavljaju Unijinu proračunskom tijelu i tijelu zaduženom za davanje razrješnice Unije u vezi s programima ili aktivnostima Unije ili njihovim dijelovima u kojima sudjeluje Kanada. Te se informacije dostavljaju uzimajući u obzir pravo svake stranke o povjerljivosti i zaštiti podataka i ne dovode u pitanje informacije koje Kanada ima pravo primiti na temelju ovog Sporazuma.

11. Svi financijski doprinosi Kanade ili plaćanja Unije vrše se u eurima, a u eurima se iskazuje i izračun iznosa koje treba platiti ili primiti.

12. Detaljne odredbe o provedbi ovog članka navedene su u relevantnim protokolima uz ovaj Sporazum.

ČLANAK 7.

Programi ili aktivnosti Unije na koje se primjenjuje mehanizam prilagodbe operativnog doprinosa

1. Ako je tako predviđeno protokolom uz ovaj Sporazum, operativni doprinos programa ili aktivnosti Unije ili njihovih dijelova za godinu N može se retroaktivno prilagoditi za jednu ili više narednih godina na temelju proračunskih obveza preuzetih za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za tu godinu, njihova izvršenja pravnim obvezama i njihova opoziva.
2. Prva prilagodba provodi se godine $N + 1$ kad se operativni doprinos prilagođava za razliku između doprinosa i prilagođenog doprinosa izračunanog primjenom ključa za uplatu doprinosa godine N, koji je prilagođen primjenom koeficijenta ako je tako predviđeno relevantnim protokolom uz ovaj Sporazum, na zbroj sljedećeg:
 - (a) iznosa proračunskih obveza preuzetih za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu N u okviru donesenog proračuna Unije i za odobrena sredstva za preuzimanje obveza koja odgovaraju opozvanim sredstvima koja su opet stavljena na raspolaganje; i
 - (b) svih odobrenih sredstava iz vanjskih namjenskih prihoda koja ne proizlaze iz financijskih doprinosa drugih donatora programima ili aktivnostima Unije obuhvaćenih relevantnim protokolima uz ovaj Sporazum i koja su bila raspoloživa na kraju godine N.

3. Svake naredne godine, dok sve proračunske obveze koje se financiraju u okviru odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz godine N ne budu plaćene ili opozvane i najkasnije tri godine nakon završetka programa Unije ili nakon završetka višegodišnjeg financijskog okvira koji odgovara godini N, ovisno o tome što nastupi ranije, Unija izračunava prilagodbu doprinosa za godinu N tako da smanji doprinos Kanade za iznos dobiven primjenom ključa za uplatu doprinosa godine N, prilagođenog ako je tako predviđeno relevantnim protokolom uz ovaj Sporazum, na sredstva opozvana svake godine za obveze godine N financirane u okviru proračuna Unije ili iz opozvanih sredstava koja su opet stavljena na raspolaganje.

4. Ako se odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda koja ne proizlaze iz financijskih doprinosa drugih donatora programima ili aktivnostima Unije obuhvaćenih relevantnim protokolima uz ovaj Sporazum ponište, doprinos Kanade relevantnom programu ili aktivnosti Unije ili njihovim dijelovima smanjuje se za iznos dobiven primjenom ključa za uplatu doprinosa godine N, koji se prilagođava ako je tako predviđeno relevantnim protokolom, na poništeni iznos.

ČLANAK 8.

Programi ili aktivnosti Unije na koje se primjenjuje mehanizam automatske korekcije

1. Mehanizam automatske korekcije primjenjuje se za one programe ili aktivnosti Unije ili njihove dijelove za koje je u protokolu uz ovaj Sporazum predviđena primjena mehanizma automatske korekcije. Primjena tog mehanizma automatske korekcije može biti ograničena na dijelove programa ili aktivnosti utvrđene u tom protokolu uz ovaj Sporazum koji se provode bespovratnim sredstvima za koja se organiziraju pozivi na nadmetanje. Detaljna pravila za utvrđivanje dijelova programa ili aktivnosti Unije na koje se primjenjuje mehanizam automatske korekcije mogu se utvrditi u relevantnom protokolu uz ovaj Sporazum.

2. Iznos automatske korekcije za program ili aktivnost Unije ili njihove dijelove, razlika je između početnih iznosa stvarno preuzetih pravnih obveza prema Kanadi ili subjektima iz Kanade koje su financirane odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za predmetnu godinu i odgovarajućeg operativnog doprinosa koji Kanada za isto razdoblje plati u skladu s prilagodbom na temelju članka 7. ako je takva prilagodba moguća prema relevantnom protokolu uz ovaj Sporazum, isključujući rashode za potporu.

3. Detaljna pravila o utvrđivanju relevantnih iznosa pravnih obveza iz stavka 2. ovog članka, među ostalim u slučaju konzorcija, i o izračunu automatske korekcije mogu se utvrditi u relevantnom protokolu uz ovaj Sporazum.

ČLANAK 9.

Preispitivanja i revizije

1. U skladu s primjenjivim aktima jedne ili više institucija Unije i u mjeri predviđenoj u relevantnom sporazumu o financiranju i bilo kojem drugom primjenjivom ugovoru, Unija može provoditi tehnička, znanstvena te financijska preispitivanja i revizije ili druge vrste preispitivanja i revizija u prostorima bilo kojeg subjekta iz Kanade koji je stranka relevantnog sporazuma o financiranju, kao i treće strane subjekta iz Kanade koja provodi sporazum o financiranju. Takvo preispitivanje i reviziju mogu provoditi službenici Unije, osobito službenici Europske komisije i Europskog revizorskog suda, ili druge osobe koje Europska komisija ovlasti. Pri izvršavanju dužnosti na državnom području Kanade, Europska komisija i druge osobe koje je ovlastila Europska komisija moraju postupati u skladu s kanadskim pravom.

2. Pri provođenju preispitivanja ili revizije kako je navedeno u stavku 1. ovog članka službenici Unije, osobito službenici Europske komisije i Europskog revizorskog suda, i druge osobe koje je Europska komisija ovlastila mogu imati odgovarajući pristup lokacijama, radovima i dokumentima (u elektroničkom i papirnatom obliku) te svim informacijama potrebnima za provedbu takve revizije, uključujući pravo dobivanja fizičkih/elektroničkih preslika bilo kojeg dokumenata i izvadaka iz njih, ili sadržaja bilo kojeg medija za pohranu podataka u posjedu fizičke ili pravne osobe ili treće strane koja je predmet revizije.

3. Kanada ne smije donositi mjere u pogledu ulaska u Kanadu ili pristupa prostorima u svrhu sprečavanja ili ometanja preispitivanja ili revizija iz stavka 1. ovog članka. Ovaj stavak ne tumači se kao sprečavanje Kanade da donese ili zadrži mjere opće primjene, uključujući opće zahtjeve za vizu. Te mjere opće primjene ne smatraju se poništavanjem ili narušavanjem preispitivanja ili revizija iz stavka 1. ovog članka.

4. Preispitivanja i revizije iz stavka 1. ovog članka mogu se provoditi nakon suspenzije primjene protokola uz ovaj Sporazum na temelju članka 19. stavka 5. ovog Sporazuma, prestanka privremene primjene ili otkaza ovog Sporazuma u vezi sa svim pravnim obvezama kojima se izvršava proračun Unije koje je Unija preuzela prije datuma stupanja na snagu suspenzije primjene relevantnog protokola, prestanka privremene primjene ili otkaza ovog Sporazuma.

ČLANAK 10.

Zaštita financijskih interesa Unije od nepravilnosti

1. Europska komisija i Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) mogu na državnom području Kanade provoditi upravne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, subjekta iz Kanade koji je stranka relevantnog sporazuma o financiranju ili treće strane subjekta iz Kanade koja provodi sporazum o financiranju na temelju ugovora, u skladu s i u mjeri predviđenoj relevantnim sporazumom o financiranju i drugom primjenjivom ugovoru. Te istrage provode se u skladu s uvjetima utvrđenima u primjenjivim aktima jedne ili više institucija Unije. Pri izvršavanju dužnosti na državnom području Kanade, Europska komisija i OLAF dužni su postupati na način koji je u skladu s kanadskim pravom.
2. Imenovana kontaktna točka Kanade, prema potrebi, u razumnom roku izvješćuje Europsku komisiju ili OLAF o svakoj uočenoj činjenici ili sumnji koja se odnosi na nepravilnost, prijevaru ili drugu nezakonitu aktivnost povezanu sa sporazumom o financiranju ili ugovorom iz stavka 1. ovog članka koja utječe na financijske interese Unije.
3. Pri provedbi upravne istrage iz stavka 1. ovog članka provjere i inspekcije na terenu mogu se provoditi u prostorima subjekta iz Kanade iz tog stavka, kao i u prostorima bilo kojeg subjekta iz Kanade koji na to pristane.
4. Provjere i inspekcije na terenu priprema i provodi Europska komisija ili OLAF u bliskoj suradnji s imenovanom kontaktnom točkom Kanade. Imenovana kontaktna točka unaprijed se u razumnom roku obavješćuje o predmetu, svrsi i pravnoj osnovi provjera i inspekcija. Službenici koje odredi kontaktna točka Kanade mogu sudjelovati u provjerama i inspekcijama na terenu.

5. Provjere i inspekcije na terenu mogu se na zahtjev imenovane kontaktne točke Kanade provoditi zajedno s Europskom komisijom ili OLAF-om.
6. Pri provođenju upravne istrage iz stavka 1. ovog članka službenici Unije mogu imati pristup svim informacijama i dokumentaciji, uključujući računalne podatke, o predmetnim operacijama koji su potrebni za pravilnu provedbu provjera i inspekcija na terenu. Oni osobito mogu umnožavati relevantne dokumente.
7. Ako subjekt iz Kanade iz stavka 1. ovog članka odbije provjeru ili inspekciju na terenu, imenovana kontaktna točka Kanade, djelujući u skladu s kanadskim pravom, dužna je dostaviti informacije ili dokumentaciju, prema potrebi, kako bi pomogla Europskoj komisiji ili OLAF-u u ispunjavanju njihove dužnosti provođenja provjere ili inspekcije na terenu. U tom kontekstu imenovana kontaktna točka Kanade može, prema potrebi, olakšati izvješćivanje kanadskih nadležnih tijela o činjenici ili sumnji koje su Europska komisija ili OLAF uočili u vezi s kaznenim djelom u Kanadi tijekom provjere ili inspekcije na terenu u svrhu zaštite dokaza za istragu kaznenog djela u Kanadi.
8. Europska komisija ili OLAF obavješćuje imenovanu kontaktnu točku Kanade o rezultatu takvih provjera i inspekcija. Osobito, Europska komisija ili OLAF u najkraćem roku izvješćuju kontaktnu točku o svim činjenicama ili sumnjama koje se odnose na nepravilnost za koju su doznali tijekom provjere ili inspekcije na terenu.
9. Ne dovodeći u pitanje primjenu kanadskog kaznenog prava, Europska komisija može subjektima iz Kanade iz stavka 1. ovog članka izreći administrativne mjere i kazne u skladu sa zakonodavstvom Unije.

10. U svrhu pravilne provedbe ovog članka Europska komisija ili OLAF i imenovana kontaktna točka redovito razmjenjuju informacije i, na zahtjev jedne od stranaka, međusobno se savjetuju.

11. Kako bi se olakšala učinkovita suradnja i razmjena informacija s OLAF-om, Kanada imenuje kontaktnu točku.

12. Razmjena informacija između Europske komisije ili OLAF-a i imenovane kontaktne točke provodi se uz poštovanje zahtjevâ u pogledu povjerljivosti. Osobni podaci uključeni u razmjenu informacija zaštićeni su u skladu s primjenjivim pravilima.

ČLANAK 11.

Suradnja u pogledu kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije

Kanadska tijela surađuju, u skladu s primjenjivim instrumentima za međunarodnu suradnju, uključujući one između Kanade i država članica ili Unije, ili kako je na drugi način dopušteno na temelju kanadskog domaćeg prava, s tijelima Unije ili država članica nadležnima za istragu i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, uključujući podizanje optužnica protiv navodnih počinitelja i sudionika tih kaznenih djela. Zahtjevi podneseni Kanadi na temelju primjenjivih instrumenata za međunarodnu suradnju mogu prema potrebi uključivati zahtjeve podnesene u vezi s istragama ili kaznenim progonom od strane Ureda europskog javnog tužitelja.

ČLANAK 12.

Razmjena informacija

Stranke razmjenjuju informacije u vezi s preispitivanjima, revizijama i drugim aktivnostima iz članka 9. i 10. uzimajući u obzir pravo svake stranke o povjerljivosti i zaštiti podataka.

ČLANAK 13.

Povrat sredstava i izvršenje

1. Europska komisija može donijeti odluku kojom subjektu iz Kanade koji je stranka relevantnog sporazuma o financiranju, osim države, nameće novčanu obvezu u vezi sa svim potraživanjima koja proizlaze iz sporazuma o financiranju. Ako nakon priopćenja te odluke subjektu iz Kanade u skladu s člankom 14. taj subjekt ne izvrši plaćanje u propisanom roku, Europska komisija o odluci obavješćuje imenovanu kontaktnu točku Kanade. Kanada Europskoj komisiji plaća iznos novčane obveze nakon što bude obaviještena, osim ako Europska komisija nije dovršila svoje primjenjive standardne postupke za izvršenje odluke. Ako Kanada plati iznos novčane obveze, Kanada može zatražiti povrat iznosa od subjekta iz Kanade kojem je izrečena novčana obveza, a Europska komisija dostavlja odgovarajuću dokumentaciju o izvršenom plaćanju ako Kanada to zatraži.
2. Kanada obavješćuje Europsku komisiju o imenovanoj kontaktnoj točki Kanade.

3. Sud Europske unije nadležan je za preispitivanje zakonitosti odluka Europske komisije iz stavka 1. i za suspendiranje njihova izvršenja.

ČLANAK 14.

Komunikacija i razmjena informacija

Institucije i tijela Unije uključeni u provedbu ili kontrolu programa ili aktivnosti Unije mogu izravno komunicirati, među ostalim putem elektroničkih sustava razmjene, sa svakom fizičkom osobom koja boravi u Kanadi ili pravnom subjektom kojim ima poslovni nastan u Kanadi koji primaju sredstva Unije te sa svakom trećom stranom uključenom u izvršenje financiranja Unije koja boravi ili ima poslovni nastan u Kanadi u svrhu relevantnu za sporazum o financiranju i drugi primjenjivi ugovor sklopljen radi provedbe tog programa ili aktivnosti Unije. Te osobe, subjekti i treće strane mogu izravno dostaviti institucijama i tijelima Unije relevantne informacije i dokumentaciju koje su dužni dostaviti na temelju relevantnog sporazuma o financiranju i drugih primjenjivih ugovora sklopljenih radi provedbe tog programa ili aktivnosti te u skladu sa zakonodavstvom Unije koje se primjenjuje na taj program ili aktivnost.

ČLANAK 15.

Zajednički odbor

1. Stranke osnivaju Zajednički odbor. Odbor se sastoji od predstavnika Unije i Kanade.

2. Osim ako je ovim Sporazumom predviđeno drukčije, Zajednički odbor djeluje u skladu s poslovnikom Zajedničkog odbora iz Priloga I. ovom Sporazumu.
3. Osim ako je ovim Sporazumom predviđeno drukčije, zadaće Zajedničkog odbora uključuju:
 - (a) ocjenjivanje, evaluaciju i preispitivanje provedbe ovog Sporazuma i protokola uz ovaj Sporazum, a osobito:
 - i. sudjelovanja i uspješnosti pravnih subjekata iz Kanade u programima i aktivnostima Unije;
 - ii. prema potrebi, razine uzajamne otvorenosti za sudjelovanje pravnih subjekata s poslovnim nastanom u jednoj od stranaka u programima, projektima, djelovanjima ili aktivnostima druge stranke ili njihovim dijelovima;
 - iii. provedbe mehanizma financijskog doprinosa i, prema potrebi, mehanizma automatske korekcije koji se primjenjuju na programe ili aktivnosti Unije obuhvaćene protokolima uz ovaj Sporazum;
 - iv. razmjene informacija i, prema potrebi, razmatranje svih mogućih pitanja u vezi s iskorištavanjem rezultata, uključujući prava intelektualnog vlasništva; i
 - v. rasprave na zahtjev bilo koje stranke o naknadi za sudjelovanje i prilagodbama visine naknade za sudjelovanje za godine nakon 2027.;

- (b) raspravu, na zahtjev bilo koje stranke, o ograničenjima koja stranke primjenjuju ili planiraju u smislu pristupa svojim programima istraživanja i inovacija, među ostalim osobito za djelovanja koja se odnose na njihovu stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost;
- (c) ispitivanje kako poboljšati i razviti suradnju;
- (d) zajedničku raspravu o budućem smjeru i prioritetima politika povezanih s programima ili aktivnostima obuhvaćenima protokolima uz ovaj Sporazum;
- (e) razmjenu informacija relevantnih za provedbu ovog Sporazuma i protokola uz ovaj Sporazum, među ostalim o novom zakonodavstvu, mjerama ili nacionalnim programima; i
- (f) razvoj, razmatranje ili donošenje novih protokola uz ovaj Sporazum o posebnim uvjetima sudjelovanja Kanade u programima ili aktivnostima Unije ili njihovim dijelovima, izmjena postojećih protokola uz ovaj Sporazum ili članka 6. stavka 4. ili članaka 9., 10. ili 11. ovog Sporazuma ili izmjena Priloga I. ovom Sporazumu, u skladu s člankom 16. i svim primjenjivim pravnim zahtjevima ili postupcima stranaka.

4. Zajednički odbor može osnovati stručnu skupinu ili stručno savjetodavno tijelo na *ad hoc* osnovi koji mogu pružiti potporu u provedbi ovog Sporazuma.

5. Zajednički odbor sastaje se najmanje jednom godišnje i, kad god je to potrebno zbog posebnih okolnosti, na zahtjev stranke.

ČLANAK 16.

Odluke Zajedničkog odbora

1. Zajednički odbor odluke donosi konsenzusom.
2. Ako su predstavnici u Zajedničkom odboru propisno i unaprijed ovlašteni, ako je to potrebno u skladu s njihovim primjenjivim pravnim postupcima, Zajednički odbor može izraditi i razmotriti:
 - (a) nove protokole uz ovaj Sporazum o posebnim uvjetima sudjelovanja Kanade u programima ili aktivnostima Unije ili njihovim dijelovima;
 - (b) izmjene postojećih protokola uz ovaj Sporazum;
 - (c) izmjene članka 6. stavka 4. ovog Sporazuma;
 - (d) izmjene članaka 9., 10. ili 11. ovog Sporazuma u mjeri u kojoj su potrebne kako bi se uzele u obzir promjene akata jedne ili više institucija Unije; ili
 - (e) izmjene Priloga I. ovom Sporazumu.
3. Neovisno o članku 19. stavku 13. ovog Sporazuma, nakon što su predstavnici u Zajedničkom odboru propisno i unaprijed ovlašteni, ako je to potrebno u skladu s njihovim primjenjivim pravnim postupcima, Zajednički odbor može svojim odlukama donijeti:
 - (a) nove protokole uz ovaj Sporazum o posebnim uvjetima sudjelovanja Kanade u programima ili aktivnostima Unije ili njihovim dijelovima;

- (b) izmjene postojećih protokola uz ovaj Sporazum;
- (c) izmjene članka 6. stavka 4. ovog Sporazuma;
- (d) izmjene članaka 9., 10. ili 11. ovog Sporazuma u mjeri u kojoj su potrebne kako bi se uzele u obzir promjene akata jedne ili više institucija Unije; ili
- (e) izmjene Priloga I. ovom Sporazumu,

kako su izrađene na temelju stavka 2. ovog članka.

4. U svakoj odluci u skladu sa stavkom 3. ovog članka predstavnici u Zajedničkom odboru navode da, ako to zahtijeva pravni sustav stranke, novi protokoli uz ovaj Sporazum ili izmjene postojećih protokola ili dijelova ovog Sporazuma obuhvaćenih stavkom 3. ovog članka stupaju na snagu nakon pisane obavijesti o ispunjenju svih preostalih pravnih zahtjeva i postupaka stranaka ili na kasniji datum kako je navedeno u odluci.

ČLANAK 17.

Mjerodavno pravo

Ovaj se Sporazum provodi u skladu s mjerodavnim pravom svake stranke na njezinu području.

ČLANAK 18.

Savjetovanja

1. Stranke nastoje u dobroj vjeri putem rasprava u okviru Zajedničkog odbora sporazumno riješiti sva pitanja koja proizlaze iz tumačenja ili provedbe ovog Sporazuma.
2. Ako se pitanje koje proizlazi iz tumačenja ili provedbe ovog Sporazuma ne može riješiti raspravama u Zajedničkom odboru u roku od dva mjeseca nakon što ga je postavila bilo koja stranka, stranka može o njemu zatražiti savjetovanje s drugom strankom. Stranke će sve nesuglasice riješiti pregovorima.

ČLANAK 19.

Završne odredbe

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan na koji jedna stranka pošalje drugoj zadnju obavijest o završetku svojih unutarnjih postupaka potrebnih u tu svrhu. Primjenjuje se retroaktivno od 1. siječnja 2024.
2. Stranke mogu ovaj Sporazum primjenjivati privremeno do stupanja na snagu u skladu sa svojim unutarnjim postupcima i pravom. Privremena primjena počinje na kasniji od dana na koje svaka stranka obavijesti drugu o završetku svojih unutarnjih postupaka potrebnih u tu svrhu.

3. Ako jedna stranka obavijesti drugu da neće dovršiti svoje unutarnje postupke potrebne za stupanje ovog Sporazuma na snagu, ovaj Sporazum prestaje se privremeno primjenjivati na dan kad druga stranka primi tu obavijest, što za potrebe ovog Sporazuma predstavlja dan njegova prestanka. Odluke Zajedničkog odbora prestaju se primjenjivati na isti dan.
4. Unija može privremeno suspendirati primjenu relevantnog protokola uz ovaj Sporazum u slučaju djelomičnog ili potpunog neplaćanja financijskog doprinosa koji Kanada treba platiti u okviru relevantnog programa ili aktivnosti Unije.
5. Kako je navedeno u stavku 4. ovog članka, u slučaju neplaćanja koje može znatno ugroziti provedbu relevantnog programa ili aktivnosti Unije i upravljanje njima, Europska komisija šalje službenu opomenu. Ako se plaćanje ne izvrši u roku od 20 radnih dana nakon službene opomene, Europska komisija službenim dopisom obavještava Kanadu o suspenziji primjene relevantnog protokola uz ovaj Sporazum, koja će proizvesti učinke 15 dana nakon datum na koji je Kanada primila tu obavijest.
6. Ako se primjena protokola uz ovaj Sporazum suspendira na temelju stavka 5. ovog članka, subjekti iz Kanade ne ispunjavaju uvjete za sudjelovanje u Unijinim postupcima dodjele koji još nisu završeni kad suspenzija počne proizvoditi učinke. Unijin postupak dodjele smatra se završenim kad se preuzmu pravne obveze koje nastanu slijedom tog postupka.
7. Suspenzija na temelju stavka 5. ovog članka ne utječe na pravne obveze preuzete prema subjektima iz Kanade u okviru relevantnog programa ili aktivnosti Unije prije nego što je suspenzija počela proizvoditi učinke. Relevantni protokol uz ovaj Sporazum i dalje se primjenjuje na takve pravne obveze.

8. Unija odmah obavješćuje Kanadu nakon što primi cijeli iznos financijskog doprinosa koji se duguje. Suspenzija na temelju stavka 5. ovog članka prestaje proizvoditi učinke na dan te obavijesti.
9. Subjekti iz Kanade prihvatljivi su u Unijinim postupcima dodjele u okviru relevantnog programa ili aktivnosti Unije pokrenutima nakon datuma na koji suspenzija na temelju stavka 5. ovog članka prestane proizvoditi učinke te u svim drugim postupcima dodjele pokrenutima prije tog datuma za koje nisu istekli rokovi za podnošenje zahtjeva.
10. Svaka stranka može u bilo kojem trenutku otkazati ovaj Sporazum dostavom pisane obavijesti o namjeri njegova otkazivanja drugoj stranci. Otkaz počinje proizvoditi učinke tri kalendarska mjeseca nakon datuma na koji druga strana zaprimi takvu obavijest. Datum na koji otkaz počinje proizvoditi učinke datum je otkazivanja za potrebe ovog Sporazuma.
11. Ako se Sporazum prestane privremeno primjenjivati u skladu sa stavkom 3. ovog članka ili bude otkazan u skladu sa stavkom 10. ovog članka, stranke su suglasne da:
- (a) projekti, djelovanja ili aktivnosti ili njihovi dijelovi u vezi s kojima su preuzete pravne obveze tijekom privremene primjene ili nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, a prije nego što se Sporazum prestao privremeno primjenjivati ili je otkazan, nastavljaju se do njihova završetka pod uvjetima utvrđenima u ovom Sporazumu i protokolima uz ovaj Sporazum.

- (b) Godišnji financijski doprinos relevantnom programu ili aktivnosti Unije za godinu N tijekom koje se ovaj Sporazum prestane privremeno primjenjivati ili bude otkazan plaća se u cijelosti u skladu s člankom 6. ovog Sporazuma i svim relevantnim pravilima u relevantnim protokolima uz ovaj Sporazum. Ako se primjenjuje mehanizam prilagodbe, operativni doprinos relevantnom programu ili aktivnosti Unije za godinu N prilagođava se u skladu s člankom 7. ovog Sporazuma. U slučaju programa ili aktivnosti u okviru kojih se primjenjuju i mehanizam prilagodbe i mehanizam automatske korekcije, relevantni operativni doprinos za godinu N prilagođava se u skladu s člankom 7. ovog Sporazuma i ispravlja u skladu s člankom 8. ovog Sporazuma. U slučaju programa ili aktivnosti Unije u okviru kojih se primjenjuje samo mehanizam ispravljanja, relevantni operativni doprinos za godinu N ispravlja se u skladu s člankom 8. ovog Sporazuma. Naknada za sudjelovanje koja se plaća za godinu N kao dio financijskog doprinosa relevantnom programu ili aktivnosti Unije ne prilagođava se niti ispravlja.
- (c) Ako se primjenjuje mehanizam prilagodbe, nakon godine tijekom koje se ovaj Sporazum prestane privremeno primjenjivati ili bude otkazan, operativni doprinosi relevantnom programu ili aktivnosti Unije plaćeni za godine tijekom kojih se ovaj Sporazum primjenjivao prilagođavaju se u skladu s člankom 7. ovog Sporazuma. U slučaju programa ili aktivnosti Unije u okviru kojih se primjenjuju i mehanizam prilagodbe i mehanizam automatske korekcije, ti operativni doprinosi prilagođavaju se u skladu s člankom 7. ovog Sporazuma i automatski ispravlja u skladu s člankom 8. ovog Sporazuma. U slučaju programa ili aktivnosti Unije u okviru kojih se primjenjuje samo mehanizam automatske korekcije, relevantni operativni doprinosi ispravlja u skladu s člankom 8. ovog Sporazuma.

12. Sve ostale posljedice prestanka privremene primjene ili otkazivanja ovog Sporazuma stranke rješavaju suglasno.

13. Osim ako je drukčije predviđeno člankom 16., ovaj se Sporazum može izmijeniti jedino u pisanom obliku uz suglasnost stranaka. Stupanje na snagu izmjena na temelju ovog stavka odvijat će se prema istom postupku kao što je onaj koji se primjenjuje na stupanje na snagu ovog Sporazuma, kako je predviđeno stavkom 1. ovog članka.

14. Osim ako se stranke dogovore drukčije, protokoli uz ovaj Sporazum i prilozi ovom Sporazumu čine njegov sastavni dio.

15. Ovaj je Sporazum sastavljen u po dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, irskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom i talijanskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

Sastavljeno u ... dana ... godine ...

Za Europsku uniju

Za Kanadu

POSLOVNIK ZAJEDNIČKOG ODBORA

PRAVILO 1.

Zadaće

Zajednički odbor osnovan člankom 15. ovog Sporazuma obavlja zadaće i dužnosti utvrđene u člancima 15. i 16. ovog Sporazuma.

PRAVILO 2.

Sastav i predsjedanje

1. Odbor se sastoji od predstavnika Unije i Kanade.
2. Zajedničkim odborom supredsjedaju visoki dužnosnici ili njihovi imenovani predstavnici koji djeluju kao predstavnici Unije odnosno Kanade.
3. Unija i Kanada međusobno se obavješćuju o imenu, položaju i podacima za kontakt dužnosnika koji su supredsjedatelji Zajedničkog odbora za Uniju odnosno za Kanadu. Smatra se da ti dužnosnici i dalje djeluje kao supredsjedatelji za Uniju odnosno Kanadu sve do dana na koji ili Unija ili Kanada obavijeste drugu stranku o novom supredsjedatelju.

4. Smatra se da je supredsjedatelj ovlašten zastupati Uniju odnosno Kanadu do dana na koji se obavijest o novom supredsjedatelju dostavi drugoj stranci.

PRAVILO 3.

Tajništvo

1. Tajništvo Zajedničkog odbora (dalje u tekstu „tajništvo”) sastoji se od jednog dužnosnika Unije i jednog dužnosnika Kanade. Tajništvo obavlja zadaće koje su mu povjerene ovim Poslovnikom.
2. Unija i Kanada međusobno se obavješćuju o imenu, položaju i podacima za kontakt dužnosnika koji su članovi tajništva Zajedničkog odbora za Uniju odnosno za Kanadu. Smatra se da ti dužnosnici i dalje djeluje kao članovi tajništva za Uniju odnosno Kanadu sve do dana na koji ili Unija ili Kanada obavijeste drugu stranku o novom dužnosniku.

PRAVILO 4.

Sastanci

1. Zajednički odbor u načelu se sastaje naizmjenice u Bruxellesu i u Kanadi, osim ako supredsjedatelji odluče drukčije. Sastanci se mogu održati i videokonferencijom ili telekonferencijom ako supredsjedatelji tako odluče.

2. Zajednički odbor između sastanaka obavlja svoj rad i kontinuirano razmjenjuje informacije relevantne za ovaj Sporazum i protokole uz ovaj Sporazum bilo kojim dostupnim komunikacijskim sredstvom, posebno razmjenom e-pošte.

PRAVILO 5.

Sudjelovanje na sastancima

1. U razumnom roku prije svakog sastanka Unija i Kanada izvješćuju jedna drugu putem tajništva o predviđenom sastavu svojih delegacija i navode ime i funkciju svakog člana delegacije koji obavlja funkciju predstavnika stranke.
2. Ako je to primjereno, supredsjedatelji mogu zajedničkom odlukom na sastanke Zajedničkog odbora i na dijelove sastanka na kojima se raspravlja o posebnim temama pozvati stručnjake, na primjer nevladine dužnosnike, kako bi dali informacije o određenoj temi.
3. Predstavnik stranke koja je domaćin sastanka i koja ga organizira, nakon što dobije odobrenje druge stranke, određuje datum i mjesto sastanka.

PRAVILO 6.

Dokumenti

Tajništvo brojkama označuje pisane dokumente na kojima se temelje rasprave Zajedničkog odbora i dostavlja ih Uniji i Kanadi.

PRAVILO 7.

Korespondencija

1. Unija i Kanada svoju korespondenciju upućenu Zajedničkom odboru šalju tajništvu. Takva korespondencija može se slati u bilo kojem obliku pisane komunikacije, među ostalim e-poštom.
2. Tajništvo osigurava da se korespondencija upućena Zajedničkom odboru isporučuje supredsjedateljima i da se, prema potrebi, dostavlja u skladu s pravilom 6.
3. Sva korespondencija koju upućuju supredsjedatelji ili koja im je izravno upućena prosljeđuje se tajništvu te se, ako je to primjereno, dostavlja u skladu s pravilom 6.

PRAVILO 8.

Dnevni red

1. Tajništvo za svaki sastanak sastavlja nacrt privremenog dnevnog reda. U tu svrhu, najmanje četiri tjedna prije datuma sastanka, dužnosnik koji djeluje kao član tajništva za stranku koja je domaćin sastanka priprema prvi nacrt privremenog dnevnog reda zajedno s dokumentima koji se odnose na svaku točku dnevnog reda i prosljeđuje ga na očitovanje članu tajništva za drugu stranku. Nakon što ga tajništvo pripremi, nacrt privremenog dnevnog reda, zajedno sa svim relevantnim dokumentima, šalje se supredsjedateljima na odobrenje najkasnije deset dana prije datuma sastanka.
2. Privremeni dnevni red sadržava točke koje su zatražile stranke, uključujući sva pitanja koja treba postaviti na temelju članka 18. ovog Sporazuma. Svaki zahtjev za dodavanje točke na privremeni dnevni red, zajedno sa svim relevantnim dokumentima, podnosi se tajništvu najkasnije 15 dana prije početka sastanka.
3. U iznimnim slučajevima supredsjedatelji mogu zajednički odlučiti skratiti rokove predviđene u stavcima 1. i 2. ovog pravila.
4. Zajednički odbor donosi dnevni red na početku sastanka.
5. Točke koje se ne nalaze na prijedlogu dnevnog reda mogu se dodati, a druge točke prijedloga dnevnog reda mogu se izbrisati, odgoditi ili izmijeniti na sastanku, pod uvjetom da dva supredsjedatelja tako zajednički odluče.

PRAVILO 9.

Transparentnost i pristup dokumentima

1. Sastanci Zajedničkog odbora nisu javni, osim ako supredsjedatelji zajednički odluče drukčije.
2. Svaka stranka može odlučiti o objavi odluka Zajedničkog odbora u svojem službenom listu ili na internetu nakon prethodnog savjetovanja s drugom strankom. Odluke o donošenju novih protokola ili izmjena postojećih protokola, članka 6. stavka 4., članaka 9., 10. ili 11. ovog Sporazuma ili ovog Priloga objavljuju se tek kad stupe na snagu u skladu s člankom 16. stavkom 4. ovog Sporazuma.
3. Ako Unija ili Kanada Zajedničkom odboru dostave informacije koje su povjerljive ili zaštićene od otkrivanja na temelju njihovog mjerodavnog prava, druga stranka dužna je s primljenim informacijama postupati kao s povjerljivima.
4. Svaka stranka obrađuje zahtjeve za pristup dokumentima Zajedničkog odbora u skladu sa svojim mjerodavnim pravom.
5. Ako Europska komisija Zajedničkom odboru dostavi informacije koje su povjerljive ili zaštićene od otkrivanja na temelju njezinih relevantnih pravila o zaštiti informacija, Kanada je dužna osigurati usporedivu razinu povjerljivosti i zaštite primljenih informacija. Ako Kanada Zajedničkom odboru dostavi informacije koje su povjerljive ili zaštićene od otkrivanja na temelju njezinog mjerodavnog prava, Europska komisija dužna je s primljenim informacijama postupati kao s povjerljivima.

PRAVILO 10.

Zapisnik

1. Na svim sastancima Zajedničkog odbora vodi se zapisnik.
2. Nacrt zapisnika svakog sastanka sastavlja dužnosnik koji djeluje kao član tajništva stranke koja je domaćin sastanka u roku od 15 dana od završetka sastanka, osim ako supredsjedatelji zajednički odluče drukčije. Nacrt zapisnika dostavlja se članu tajništva druge stranke kako bi podnio napomene. Potonji očitovanje može dostaviti u roku od 30 dana od datuma primitka nacrtu zapisnika.
3. U zapisniku se sažima svaka točka dnevnog reda i, ako je primjenjivo, navodi sljedeće:
 - (a) dokumenti dostavljeni Zajedničkom odboru;
 - (b) svaka izjava čije je uključivanje u zapisnik zahtijevala stranka; i
 - (c) donesene odluke, izjave o kojima je odlučeno i doneseni operativni zaključci o određenim točkama.

Zapisnik sadržava popis prisutnih s imenima, titulama i funkcijama svih sudionika sastanka.

4. Supredsjedatelji odobravaju i potpisuju zapisnik u roku od dva mjeseca nakon sastanka ili do bilo kojeg drugog datuma koji odrede. Supredsjedatelji se mogu dogovoriti da taj zahtjev bude ispunjen potpisivanjem i razmjenom elektroničkih kopija. Vjerodostojna verzija zapisnika čuva se u spisima svake stranke.
5. U roku od dva radna dana nakon sastanka Zajedničkog odbora tajništvo u najkraćem roku priprema sažetak zapisnika za odobrenje supredsjedatelja. Nakon što supredsjedatelji Zajedničkog odbora odobre tekst sažetka, stranke mogu objaviti sažetak zapisnika.

PRAVILO 11.

Odluke

1. Kako je predviđeno člankom 16. Sporazuma, Zajednički odbor odluke donosi konsenzusom. Tajništvo evidentira svaku odluku pod određenim serijskim brojem i s upućivanjem na datum njezina donošenja.
2. Zajednički odbor donosi odluke u pisanom obliku i razmjenom nota između supredsjedatelja, osim ako stranke zajednički odluče drukčije u pogledu određene odluke.
3. Tekst nacрта odluke jedan supredsjedatelj u pisanom obliku predstavlja drugom supredsjedatelju koji je za to unaprijed propisno ovlašten u skladu s primjenjivim domaćim pravnim postupcima, ako je to potrebno.

4. Ako druga stranka ne izrazi svoju suglasnost, o predloženoj odluci raspravlja se na sljedećem sastanku Zajedničkog odbora, na kojem se ona može i donijeti.
5. Nacrt odluke smatra se donesenim nakon što druga stranka pisanim putem izrazi svoju suglasnost, osim ako se nacrt odluke odnosi na odluku izrađenu ili razmatranu u skladu s člankom 16. stavkom 2., u kojem se slučaju donosi u skladu s člankom 16. stavkom 3.
6. Odluke donesene između sastanaka Zajedničkog odbora bilježe se u zapisniku sljedećeg sastanka Zajedničkog odbora.
7. Ne dovodeći u pitanje članak 16. stavak 4. ovog Sporazuma, svaku odluku potpisuju supredsjedatelji Zajedničkog odbora, među ostalim ako je to potrebno i unaprijed propisno odobreno u skladu s primjenjivim pravnim postupcima.
8. Podložno članku 16. stavku 4. ovog Sporazuma, u odlukama koje donese Zajednički odbor navodi se datum na koji počinju proizvoditi učinke.

PRAVILO 12.

Zaštita osobnih podataka

Dokumenti iz pravila 9., 10. i 11. objavljuju se u skladu s primjenjivim pravilima obiju stranaka o zaštiti podataka, uključujući zaštitu osobnih podataka.

PRAVILO 13.

Radne skupine i savjetodavna tijela

1. U skladu s člankom 15. stavkom 4. ovog Sporazuma Zajednički odbor može odlučiti osnovati ili raspustiti stručnu radnu skupinu i stručno savjetodavno tijelo. Zajednički odbor određuje sastav i dužnosti svake radne skupine ili savjetodavnog tijela te ih prema potrebi može izmijeniti.
2. Radna skupina i savjetodavno tijelo doprinose radu Zajedničkog odbora i pomažu mu u obavljanju njegovih zadaća, među ostalim, ako im je tako povjerio Zajednički odbor, pripremanjem izvješća ili nacrti odluka koji se podnose Zajedničkom odboru na odobrenje. Nacrti odluka na temelju ovog stavka razmatraju se i izrađuju u skladu s člankom 16. stavkom 2. ovog Sporazuma.
3. Radna skupina i savjetodavno tijelo sastaju se prema potrebi za obavljanje svojih zadaća i podnose izvješće Zajedničkom odboru.
4. Osnivanje i funkcioniranje radne skupine i savjetodavnog tijela ne sprečava stranke da bilo koje pitanje izravno upute Zajedničkom odboru.
5. Poslovnik Zajedničkog odbora primjenjuje se *mutatis mutandis* na radnu skupinu i savjetodavno tijelo koje je osnovao Zajednički odbor.

PRAVILO 14.

Jezici

Radni jezik Zajedničkog odbora je engleski jezik.

PRAVILO 15.

Troškovi

1. Svaka stranka snosi troškove svojeg sudjelovanja na sastancima Zajedničkog odbora i osnovanih radnih skupina i savjetodavnih tijela.
 2. Troškove povezane s organizacijom sastanaka snosi stranka koja je domaćin sastanka.
-

PROTOKOL
O PRIDRUŽIVANJU KANADE
OKVIRNOM PROGRAMU ZA ISTRAŽIVANJA I INOVACIJE
OBZOR EUROPA (2021. – 2027.)

ČLANAK 1.

Područje primjene pridruživanja

Kanada kao pridružena zemlja sudjeluje i daje doprinos stupu II. „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa (dalje u tekstu „program Obzor Europa”) iz članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća¹, koji se provodi posebnim programom uspostavljenim Odlukom Vijeća (EU) 2021/764², u najnovijim verzijama tih akata.

ČLANAK 2.

Dodatni uvjeti sudjelovanja u programu Obzor Europa

1. Prije nego što odluči ispunjavaju li subjekti iz Kanade uvjete sudjelovanja u određenom djelovanju koje se odnosi na stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost Unije na temelju članka 22. stavka 5. Uredbe (EU) 2021/695, Europska komisija može zatražiti određene informacije ili jamstva, kao što su:

- (a) informacije o tome je li subjektima iz Unije odobren ili će biti odobren recipročan pristup postojećim i planiranim programima, projektima ili aktivnostima Kanade ili njihovim dijelovima koji su jednakovrijedni predmetnom djelovanju programa Obzora Europa;

¹ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL EU L 170, 12.5.2021., str. 1.).

² Odluka Vijeća (EU) 2021/764 od 10. svibnja 2021. o uspostavi posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Odluke 2013/743/EU (SL EU L 167I, 12.5.2021., str. 1.).

- (b) informacije o tome ima li Kanada uspostavljen nacionalni mehanizam za provjeru ulaganja te jamstva da će kanadska tijela izvijestiti Europsku komisiju te savjetovati se s njom o svim mogućim slučajevima u kojima su primjenom takvog mehanizma saznala da strani subjekt koji je osnovan ili kojim se upravlja izvan Kanade planira uložiti u ili preuzeti subjekt iz Kanade koji je dobio financijska sredstva programa Obzor Europa u djelovanjima koja se odnose na stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost Unije, pod uvjetom da Europska komisija Kanadi dostavi popis relevantnih subjekata iz Kanade nakon potpisivanja sporazumâ o dodjeli bespovratnih sredstava s tim subjektima; i
- (c) jamstva da nijedan rezultat, tehnologija, usluga ni proizvod koje će subjekti iz Kanade razviti u okviru predmetnih djelovanja neće podlijeći ograničenjima u pogledu njihova izvoza u države članice Unije tijekom djelovanja i četiri godine nakon završetka djelovanja. Kanada će svake godine tijekom djelovanja i četiri godine nakon završetka djelovanja dostaviti ažurirani popis stavki na koje se odnose nacionalna ograničenja izvoza.
2. Subjekti iz Kanade mogu sudjelovati u aktivnostima Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) pod uvjetima koji su jednakovrijedni uvjetima primjenjivima na subjekte iz Unije, osim ako su ograničenja nužna kako bi se osigurala dosljednost s opsegom sudjelovanja koji proizlazi iz provedbe stavka 1. ovog članka.
3. Ako Unija provodi program Obzor Europa primjenom članaka 185. i 187. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Kanada i subjekti iz Kanade mogu sudjelovati u pravnim strukturama uspostavljenima na temelju tih odredbi, u skladu s pravnim aktima Unije koji su doneseni ili će biti doneseni radi uspostavljanja tih pravnih struktura.

4. Kanada se redovito obavješćuje o aktivnostima JRC-a koje se odnose na sudjelovanje Kanade u programu Obzor Europa, posebno o višegodišnjim programima rada JRC-a. Predstavnik Kanade može biti pozvan kao promatrač na sastanke Vijeća guvernera JRC-a u vezi s točkom koja se odnosi na sudjelovanje Kanade u programu Obzor Europa.

5. S obzirom na sudjelovanje Kanade u stupu II. programa Obzor Europa predstavnici Kanade imaju pravo sudjelovati kao promatrači u odboru iz članka 14. Odluke (EU) 2021/764 bez prava glasa i za točke koje se odnose na Kanadu kad odbor raspravlja o pitanjima koja se odnose na provedbu stupa II. programa Obzor Europa. Takvo sudjelovanje mora biti u skladu s člankom 5. ovog Sporazuma. Troškovi putovanja predstavnika Kanade na sastanke odbora nadoknađuju se za ekonomski razred. Za sva ostala pitanja povrat putnih troškova i dnevnica uređuje se istim pravilima koja se primjenjuju na predstavnike država članica Unije.

6. Svaka stranka, u skladu sa svojim zakonodavstvom i propisima, nastoji olakšati ulazak i privremeni boravak osoba koje sudjeluju u aktivnostima obuhvaćenima ovim Protokolom, uključujući posjete i provođenje istraživanja, kao i prekogranično kretanje robe i usluga namijenjenih za korištenje u takvim aktivnostima.

7. Za opremu koju stranka pošiljateljica osigurava za provođenje zajedničkih aktivnosti obuhvaćenih ovim Protokolom smatra se da je znanstvena i nekomercijalne naravi, a stranka primateljica nastoji ishoditi bescarinski ulazak za takvu opremu u skladu sa svojim međunarodnim obvezama i domaćim pravom.

ČLANAK 3.

Reciprocitet

1. Pravni subjekti s poslovnim nastanom u Uniji mogu sudjelovati u programima, projektima i aktivnostima Kanade koji su jednakovrijedni onima u okviru stupa II. programa Obzor Europa, u skladu s kanadskim pravom i mjerama.
2. Netaksativan popis jednakovrijednih programa, projekata i aktivnosti Kanade koji su recipročno otvoreni pravnim subjektima s poslovnim nastanom u Uniji utvrđen je u Prilogu II. ovom Protokolu.
3. Financiranje pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Uniji koje provodi Kanada podliježe kanadskom pravu i mjerama kojima se uređuje funkcioniranje istraživačkih i inovacijskih programa, projekata i aktivnosti. Ako se financijska sredstva ne dodjeljuju, pravni subjekti s poslovnim nastanom u Uniji mogu sudjelovati s vlastitim sredstvima.

ČLANAK 4.

Otvorena znanost

Stranke u svojim programima, projektima i aktivnostima uzajamno promiču i potiču praksu otvorene znanosti u skladu s pravilima programa Obzor Europa i relevantnim kanadskim mjerama.

ČLANAK 5.

Detaljna pravila o financijskom doprinosu, mehanizmu prilagodbe i mehanizmu automatske korekcije

1. Pravila kojima se uređuje financijski doprinos Kanade stupu II. programa Obzor Europa utvrđena su u Prilogu I. ovom Protokolu.
2. Mehanizam automatske korekcije primjenjuje se na operativni doprinos Kanade programu Obzor Europa. Mehanizam prilagodbe predviđen člankom 7. ovog Sporazuma ne primjenjuje se na operativni doprinos Kanade programu Obzor Europa.
3. Mehanizam automatske korekcije temelji se na uspješnosti Kanade i subjekata iz Kanade u dijelovima stupa II. programa Obzor Europa koji se izvršavaju konkurentnim bespovratnim sredstvima.
4. Detaljna pravila o primjeni mehanizma automatske korekcije utvrđena su u Prilogu I. ovom Protokolu.

ČLANAK 6.

Suspenzija uz obostranu suglasnost

1. Ako je iznos koji je Europska komisija izračunala na zahtjev Kanade u godini N+2, u skladu s metodom utvrđenom u članku 8. ovog Sporazuma, veći od 20 % odgovarajućeg operativnog doprinosa u godini N, Kanada može zatražiti suspenziju primjene ovog Protokola na ovaj Sporazum za financijsku godinu koja slijedi nakon godine u kojoj je podnesen zahtjev.

2. Ako Kanada podnese zahtjev za suspenziju na temelju stavka 1. ovog članka, Unija šalje pisani odgovor u roku od 30 dana od primitka zahtjeva. Ako Unija potvrdi da prihvaća zahtjev Kanade, suspenzija ovog Protokola počinje proizvoditi učinke prvog dana siječnja godine koja slijedi nakon primitka zahtjeva za suspenziju.
3. Ne dovodeći u pitanje članak 22. Uredbe (EU) 2021/695 i iznimke iz članka 23. stavka 2. te uredbe, u slučaju suspenzije ovog Protokola na temelju stavka 2. ovog članka, subjekti iz Kanade nisu prihvatljivi za sudjelovanje u postupcima dodjele koji se financiraju odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za financijsku godinu za koju je ovaj Protokol suspendiran.
4. Za godinu tijekom koje je ovaj Protokol suspendiran na temelju stavka 2. ovog članka i za koju bi Kanada platila naknadu za sudjelovanje da nije suspendiran, Kanada ne plaća operativni doprinos. Međutim, Kanada plaća godišnju naknadu za sudjelovanje za suspendiranu godinu koja odgovara naknadi za sudjelovanje u godini prije nego što je suspenzija počela proizvoditi učinke, uvećanu za 1,0 postotnih bodova.
5. Kanada može u bilo kojem trenutku zatražiti prestanak suspenzije na temelju stavka 2. ovog članka. Unija šalje pisani odgovor u roku od 30 dana od primitka tog zahtjeva. Nakon što Unija prihvati zahtjev Kanade, suspenzija prestaje proizvoditi učinke prvog dana sljedeće godine ili retroaktivno od prvog dana tekuće godine ako stranke tako zajednički odluče. Ako suspenzija prestane retroaktivno, Kanada je dužna platiti puni financijski doprinos za odgovarajuću godinu. Svaka godišnja naknada za sudjelovanje koju je Kanada već platila za odgovarajuću godinu prebija se s naknadom za sudjelovanje izračunanom u skladu s metodom iz članka 6. ovog Sporazuma.

6. Subjekti iz Kanade prihvatljivi su u postupcima dodjele koji se financiraju odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza u relevantnoj financijskoj godini od datuma na koji suspenzija prestane proizvoditi učinke na temelju stavka 5. ovog članka, pod uvjetom da rokovi za podnošenje zahtjeva nisu istekli.

7. Suspenzija iz stavka 2. ovog članka ne utječe na pravne obveze preuzete prema subjektima iz Kanade u skladu s ovim Protokolom prije nego što je suspenzija počela proizvoditi učinke. Uvjeti ovog Protokola i dalje se primjenjuju na takve pravne obveze.

ČLANAK 7.

Završne odredbe

1. Ovaj Protokol ostaje na snazi onoliko dugo koliko je potrebno da se završe svi projekti, djelovanja ili aktivnosti Unije ili njihovi dijelovi koji se financiraju iz stupa II. programa Obzor Europa, sve mjere koje su potrebne za zaštitu financijskih interesa Unije i sve financijske obveze koje proizlaze iz provedbe ovog Protokola između stranaka.

2. Prilozi ovom Protokolu čine njegov sastavni dio.

- Prilog I.: Pravila o financijskom doprinosu Kanade programu Obzor Europa (2021. – 2027.)
- Prilog II.: Popis jednakovrijednih programa, projekata i aktivnosti Kanade koji su recipročno otvoreni subjektima Unije

Pravila o financijskom doprinosu Kanade programu Obzor Europa
(2021. – 2027.)

I. Izračun financijskog doprinosa Kanade

1. Financijski doprinos Kanade stupu II. programa Obzor Europa utvrđuje se na godišnjoj osnovi u skladu s člankom 6. ovog Sporazuma.
2. Naknada za sudjelovanje Kanade utvrđuje se i uvodi postupno u skladu s člankom 6. ovog Sporazuma.
3. Operativni doprinos Kanade drugom stupu programa Obzor Europa za razdoblje od 2024. do 2027. je sljedeći:
 - 2024. – 16,1 milijun EUR,
 - 2025. – 21,4 milijuna EUR,
 - 2026. – 26,8 milijuna EUR,
 - 2027. – 32,1 milijun EUR.

II. Automatska korekcija operativnog doprinosa Kanade

1. Za izračun automatske korekcije iz članka 8. ovog Sporazuma i članka 5. ovog Protokola primjenjuju se sljedeći modaliteti:

- (a) „konkurentna bespovratna sredstva” znači bespovratna sredstva dodijeljena putem poziva na podnošenje prijedlogâ u okviru stupa II. programa Obzor Europa pri čemu se krajnji korisnici mogu utvrditi u trenutku izračuna automatske korekcije. Financijska potpora trećim stranama kako je definirano u članku 204. Financijske uredbe je isključena.
- (b) Ako je pravna obveza potpisana s konzorcijem, iznosi upotrijebljeni za utvrđivanje početnih iznosa pravne obveze kumulativni su iznosi dodijeljeni korisnicima koji su subjekti iz Kanade u skladu s indikativnom raščlambom proračuna sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.
- (c) Svi iznosi pravnih obveza koji odgovaraju konkurentnim bespovratnim sredstvima utvrđuju se primjenom elektroničkog sustava Europske komisije eCorda te se izdvajaju druge srijede u veljači godine N+3.
- (d) „Troškovi neintervencije” znači troškovi programa koji nisu konkurentna bespovratna sredstva, uključujući rashode za potporu, administraciju pojedinih programa i druga djelovanja¹.

¹ Druga djelovanja osobito uključuju javnu nabavu, nagrade, financijske instrumente, izravna djelovanja JRC-a, pretplate (Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), Europska agencija za koordinaciju istraživanja (Eureka), Međunarodno partnerstvo za suradnju u području energetske učinkovitosti (IPEEC), Međunarodna agencija za energiju (IEA) itd.) te stručnjake (evaluatori, praćenje projekata).

- (e) Iznosi dodijeljeni međunarodnim organizacijama kao pravnim subjektima koji su krajnji korisnik¹ smatraju se troškovima neintervencije.

2. Mehanizam automatske korekcije primjenjuje se kako slijedi:

- (a) automatske korekcije za godinu N u vezi s izvršenjem odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za godinu N, uvećanih u skladu s člankom 6. stavkom 5. ovog Sporazuma, primjenjuju se na temelju podataka za godinu N, godinu N+1 i godinu N+2 iz sustava e-Corda iz odjeljka II. stavka 1. točke (c) ovog Priloga u godini N+3. Razmatrani iznos bit će iznos konkurentnih bespovratnih sredstava u okviru stupa II. programa Obzor Europa za koje su podaci dostupni u trenutku izračuna korekcije.
- (b) Počevši od godine N+3 pa do 2030. iznos automatske korekcije izračunava se za godinu N na temelju razlike između:
 - i. ukupnog iznosa konkurentnih bespovratnih sredstava dodijeljenih Kanadi ili pravnim subjektima iz Kanade u okviru stupa II. programa Obzora Europa kao preuzete obveze za proračunska odobrena sredstva za godinu N; i

¹ Međunarodne organizacije smatraju se troškovima neintervencije samo ako su one krajnji korisnici. To se ne primjenjuje ako je međunarodna organizacija koordinator projekta (raspodjela sredstava drugim koordinatorima).

ii. iznosa operativnog doprinosa Kanade za godinu N pomnoženog s omjerom između:

- A. iznosa konkurentnih bespovratnih sredstava za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu N u okviru stupa II. programa Obzor Europa, uvećana u skladu s člankom 6. stavkom 5. ovog Sporazuma; i
- B. ukupnih odobrenih proračunskih sredstava za preuzimanje obveza za godinu N u okviru stupa II. programa Obzora Europa, uključujući troškove neintervencije.

III. Plaćanje financijskog doprinosa Kanade i plaćanje automatske korekcije koji se primjenjuje na operativni doprinos Kanade

1. Europska komisija Kanadi što prije, a najkasnije pri izdavanju prvog poziva za osiguravanje sredstava za financijsku godinu, dostavlja sljedeće informacije:

- (a) iznos operativnog doprinosa iz stavka 3. odjeljka I. ovog Priloga;
- (b) iznos naknade za sudjelovanje iz članka 6. stavka 9. ovog Sporazuma;

(c) od godine N+3, za dio programa Obzor Europa za koji su takve informacije potrebne za izračun automatske korekcije, razinu obveza preuzetih u korist subjekata iz Kanade u okviru stupa II. programa Obzor Europa, raščlanjenih prema odgovarajućoj godini odobrenih proračunskih sredstava i s tim povezanom cjelokupnom razinom obveza.

2. Europska komisija najkasnije u lipnju svake financijske godine Kanadi izdaje poziv za osiguravanje sredstava u iznosu koji odgovara njezinu doprinosu u okviru ovog Protokola. Pozivom za osiguravanje sredstava predviđa se plaćanje doprinosa Kanade najkasnije 45 dana od izdavanja poziva. Ako je ovaj Sporazum potpisan nakon 1. lipnja, tijekom prve godine provedbe ovog Protokola Europska komisija objavljuje jedinstveni poziv za osiguravanje sredstava u roku od 60 dana od dana potpisivanja ovog Sporazuma. Svake godine počevši od 2027. poziv za osiguravanje sredstava odražava i iznos automatske korekcije primjenjivog na operativni doprinos plaćen za godinu N-3. Za svaku od financijskih godina 2028., 2029. i 2030. Kanada treba platiti ili primiti iznos koji proizlazi iz automatske korekcije primijenjene na operativne doprinose koje je Kanada platila 2025., 2026. i 2027. Kanada plaća svoj financijski doprinos na temelju ovog Protokola u skladu s odjeljkom III. ovog Priloga. Ako Kanada ne plati svoj financijski doprinos do datuma dospelja, Komisija šalje službenu opomenu. Kamatna stopa na dug koji na dan dospelja nije podmiren je stopa koju Europska središnja banka primjenjuje na svoje glavne operacije refinanciranja, kako je objavljeno u seriji C *Službenog lista Europske unije*, a koja je na snazi prvoga kalendarskog dana mjeseca datuma dospelja, uvećana za 3,5 postotna boda.

3. Pod uvjetom da se Kanada ne pridružuje sljedećem Okvirnom programu za istraživanja i inovacije, kada Kanada treba platiti iznos koji proizlazi iz automatske korekcije, Europska komisija najkasnije u lipnju svake financijske godine 2028., 2029. i 2030. izdaje poziv za osiguravanje sredstava Kanadi, koja izdaje nalog za plaćanje u korist Europske komisije u roku od šest mjeseci od datuma izdavanja poziva za osiguravanje sredstava. Ako Europska komisija treba Kanadi platiti iznos koji proizlazi iz automatske korekcije, Kanada podnosi zahtjev za plaćanje Europskoj komisiji, koja izdaje nalog za plaćanje u korist Kanade u roku od šest mjeseci od datuma izdavanja zahtjeva za plaćanje. Svako kašnjenje u plaćanju iznosa iz odjeljka III. stavka 2. dovodi do plaćanja Kanade ili u korist Kanade zateznih kamata na nepodmireni iznos od datuma njegova dospelja. Kamatna stopa na iznose potraživanja koji nisu plaćeni na datum dospelja jest stopa iz odjeljka III. stavka 2.
-

Popis jednakovrijednih programa, projekata i aktivnosti Kanade
koji su recipročno otvoreni subjektima Unije

Netaksativan popis u nastavku sadržava programe, projekte i aktivnosti Kanade jednakovrijedne stupu II. programa Obzor Europa:

- Istraživački koordinacijski odbor Kanade (CRCC) – Novi vidici u istraživačkom fondu (NFRF): pozivi za istraživanja, međunarodne projekte i transformativna istraživanja te posebni pozivi,
 - Istraživačko vijeće za prirodne znanosti i inženjerstvo (NSERC): bespovratna sredstva saveza, bespovratna sredstva saveza namijenjena za međunarodna istraživanja, bespovratna sredstva saveza namijenjena za međunarodna kvantna istraživanja, poziv na podnošenje prijedloga za suradničko istraživanje i osposobljavanje u području kvantne znanosti (CREATE),
 - Istraživačko vijeće za društvene i humanističke znanosti Kanade (SSHRC): bespovratna sredstva za partnerstvo.
-